

YÖNETMELİK

Karar Sayısı: 4269

Ekli "Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Çerçeve Yönetmelik" in yürürlüğe konulmasına, 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununun 24 üncü maddesi ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 455 inci maddesi gereğince karar verilmiştir.

9 Temmuz 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

ÜRÜNLERİN PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİNE DAİR ÇERÇEVE YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) Teknik düzenlemelerde veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen insan sağlığı ve güvenliği, işyerinde sağlık ve güvenlik, tüketicilerin korunması, çevrenin korunması, kamu emniyetinin sağlanması ve diğer kamu yararının azami düzeyde korunmasını hedefleyen gereklilikleri yerine getiren uygun ve güvenli ürünlerin piyasaya arz edilmesi, piyasada bulundurulması veya hizmete sunulmasını teminen piyasa gözetimi ve denetimine,

b) Bu kapsamda yetkili kuruluşların görev, yetki ve sorumluluklarına,

c) Piyasa gözetimi ve denetiminin ulusal ve uluslararası koordinasyonu ile işbirliğine,

ç) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri kapsamında yapılacak bildirimlere, ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, fiziksel olarak veya uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla piyasaya arz edilmesi hedeflenen, arz edilen, piyasada bulundurulan veya hizmete sunulan tüm ürünleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununun 24 üncü maddesi ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesininin 455 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) AB: Avrupa Birliğini,

b) Aracı hizmet sağlayıcı: Başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek veya tüzel kişiyi,

c) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

ç) Ciddi risk taşıyan ürün: Risk değerlendirmesine dayanması ve ürünün normal ve öngörülebilir kullanımının dikkate alınması kaydıyla, zarara yol açabilecek bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ve zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birlikte ele alınması neticesinde, riskin etkisi kısa vadede ortaya çıkmayan vakalar da dahil olmak üzere, yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü,

d) Çevrimiçi ara yüz: Nihai kullanıcıların ürünlere erişimini sağlamak amacıyla iktisadi işletmeci tarafından veya onun adına işletilen internet sitesi, internet sitesinin bir kısmı veya bir uygulamayı içeren herhangi bir yazılımı,

- e) Dağıtıcı: Ürünü tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulunduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,
- f) Düzeltici önlem: Bir uygunsuzluğu ortadan kaldırmak amacıyla, yetkili kuruluşun talebi doğrultusunda veya kendiliğinden iktisadi işletmecinin gerçekleştirdiği faaliyeti,
- g) Genel ürün güvenliği mevzuatı: 11/3/2021 tarihli ve 31420 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliğini,
- ğ) Geri çağırma: Nihai kullanıcının elinde bulunan ürünün iktisadi işletmeciye geri getirilmesini amaçlayan her türlü önlemi,
- h) Gönüllü önlem: Bir yetkili kuruluşun talebi olmadan gerçekleştirilen düzeltici önemi,
- ı) Güvenli ürün: Kullanım süresi, hizmete sunulması, kurulumu, kullanımı, bakımı ve gözetimincine ilişkin talimatlara uygun ve normal kullanım koşullarında kullanıldığında risk taşımayan veya sadece ürünün kullanımına özgü asgari risk taşıyan ve insan sağlığı ve güvenliği için gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,
- i) İktisadi işletmeci: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,
- j) İmalatçı: Ürünü imal ederek veya ürünün tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- k) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- l) Kanun: 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununu,
- m) Komisyon: Avrupa Komisyonunu,
- n) Nihai kullanıcı: Bir ürünü ticaret, iş, zanaat ve mesleki faaliyetler dışında tüketici olarak ya da sanayi veya mesleki faaliyeti için elinde bulunduran, Türkiye’de yerleşik veya ikamet eden gerçek ya da tüzel kişiyi,
- o) Piyasa gözetimi ve denetimi: Ürünlerin ilgili teknik düzenlemesi veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gereklerle uygun olmalarını sağlamak ve bu mevzuat kapsamında yer alan kamu yararını korumak amacıyla yetkili kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,
- ö) Piyasada bulundurma: Ürünün ticari faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanmasını,
- p) Piyasadan çekme: Tedarik zincirindeki ürünün piyasada bulundurulmasını önlemeyi amaçlayan her türlü tedbiri,
- r) Piyasaya arz: Ürünün piyasada ilk kez bulundurulmasını,
- s) Risk: Zarara yol açacak bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile bu zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birleşimini,
- ş) Risk taşıyan ürün: Ürünün kullanım amacı veya kullanım süresi ve uygulanabildiği durumlarda hizmete sunulması, kurulum ve bakım gereklilikleri de dahil olmak üzere, ürünün normal ve öngörülebilir kullanım koşulları çerçevesinde, ilgili teknik düzenleme ya da genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında korunan insan sağlığı ve güvenliğini, iş yerinde sağlık ve güvenliği, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkileme olasılığı bulunan ürünü.

t) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dahil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,

u) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dahil olmak üzere, uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluşu,

ü) Uygunluk değerlendirmesi: Ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreci,

v) Uygunluk işareti: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygun olduğunu gösteren işareti,

y) Uygunsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemede, genel ürün güvenliği mevzuatında veya bu Yönetmelikte belirtilen gerekliliklere uygun olmama halini,

z) Uzaktan iletişim aracı: Mektup, katalog, telefon, faks, radyo, televizyon, elektronik posta mesajı, kısa mesaj, internet gibi fiziksel olarak karşı karşıya gelinmeksizin sözleşme kurulmasına imkan veren her türlü araç veya ortamı,

aa) Ürün: Her türlü madde, müstahzar veya eşyayı,

bb) Yetkili kuruluş: Ürünle ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlayan, yürüten veya ürünleri denetleyen kamu kuruluşunu,

cc) Yetkili temsilci: İmalatçının Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı şekilde görevlendirilen Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasaya Arz, İktisadi İşletmecilerin Yükümlülükleri ve İzlenebilirlik

Piyasaya arz

MADDE 5- (1) Bir ürünün fiziksel olarak veya uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla piyasaya arz edilebilmesi, piyasada bulundurulabilmesi veya hizmete sunulabilmesi için ilgili teknik düzenlemelere uygun ve güvenli olması gereklidir. Teknik düzenlemelerin insan sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine uygun ürün, aksi ispatlanana kadar güvenli kabul edilir. Teknik düzenlemelerin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, bir ürünün güvenli olup olmadığının değerlendirilmesi genel ürün güvenliği mevzuatına göre yapılır.

(2) Aşağıda belirtilen ürünler piyasaya arz edilmiş olarak değerlendirilmez:

a) İlgili teknik düzenlemede aksi belirtilmedikçe, şahsi kullanım amacıyla imal edilen ürünler.

b) Bir tüketici tarafından, tüketicinin yurt dışında bulunduğu sırada satın alınan ve kişisel kullanım amacıyla yurt içine getirilen ürünler.

c) Test veya doğrulama amacıyla nakledilen imalat aşamasında olan ürünler.

ç) İlgili teknik düzenlemenin ürünün ihracatına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, AB üyesi ülkeler dışındaki ülkelere ihraç edilmek üzere üretilen ürünler.

d) İlgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ve güvenli hale getirilmeden piyasaya arz edilmeyeceğine dair açık bir işaret taşıması şartıyla, fuar ve sergilerde sadece tanıtım ve gösterim amacıyla sergilenen ürünler.

e) Uygunluk değerlendirmesinin gerçekleştirilmesi amacıyla ihracatçı ülkeden yetkili temsilciye veya ithalatçıya gönderilen numuneler.

f) İlgili teknik düzenlemede aksi belirtilmedikçe, iktisadi işletmeciden tarafından montaj, paketleme, işleme veya etiketleme gibi ileri bir işlemi gerçekleştirmek amacıyla diğer bir iktisadi işletmeciden alınan veya ithal edilen ürünler.

g) İlgili teknik düzenlemede aksi belirtilmedikçe, dağıtım, tüketim veya kullanım amacıyla tedarik zincirinde yer almayan ve henüz piyasada bulunmayan, imalatçının, yetkili temsilcinin veya ithalatçının depolarındaki ürünler.

ğ) Gümrük mevzuatına göre henüz serbest dolaşıma girmemiş ürünler ile serbest bölgelerdeki ürünler.

(3) İkinci fıkrada belirtilen ürünlerin piyasaya arz edilmek istenmesi halinde, bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(4) Bir ürünün uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla piyasaya arzı veya piyasada bulundurulmasıyla ilgili diğer usul ve esaslar, 33 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında Bakanlıkça çıkarılacak düzenlemelerde belirlenir.

İmalatçının yükümlülükleri

MADDE 6- (1) İmalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ürünleri arz eder.

b) Mevzuatın gerektirdiği hallerde teknik dosyayı tanzim eder, uygunluk değerlendirme işlemini yapar veya yaptırır, uygunluk beyanını veya uygunluğu gösteren diğer belgeleri düzenler ve uygunluk işaretini ürüne koyar.

c) Uygunluk değerlendirmesine ilişkin teknik dosyayı ve belgeleri teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder.

ç) Ürünün ilgili kurallara uygunluğunun seri üretim boyunca da sürdürülmesi için gerekli önlemleri alır, ürünün tasarımı veya niteliğindeki değişiklikler ile uygun olduğunu beyan ettiği kurallardaki değişiklikleri takip eder ve gereğini yapar.

d) Taşındıkları muhtemel risklerle orantılı olarak, piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar. Şikayetlerin, uygun olmayan ve geri çağrılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyeti hakkında dağıtıcıları bilgilendirir.

e) Ürünün mevzuatın gerektirdiği model, parti ve seri numarası veya ayırt edilmesini sağlayacak diğer bilgileri kolayca görülebilir ve okunabilir şekilde taşımasını temin eder. Ürünün boyut veya doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ise bu bilgilerin ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede yer almasını sağlar.

f) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvanını veya markasını ve kendisine ulaşılacak açık adresini ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir.

g) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

ğ) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (g) bendinde belirtilen bilgilerin ve montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

h) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırmak için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle yetkili kuruluşu bilgilendirir.

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde, yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirir ve ürünlerin uygunluğunu gösteren gerekli tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

i) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü usuller çerçevesinde resmi kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

(2) Numunenin imalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli, imalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Yetkili temsilcinin yükümlülükleri

MADDE 7- (1) İmalatçı, devrettiği yetki ve görevlerin mahiyetini, koşullarını ve sınırlarını yazılı olarak ve açık bir biçimde belirlemek suretiyle yetkili temsilci atayabilir. Yetkili temsilci, aşağıda belirtilen görevleri yapmak üzere imalatçı tarafından görevlendirilir:

a) İlgili teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde, AB uygunluk beyanının veya performans beyanının ve teknik dosyanın hazırlanmış olduğunu teyit etmek, ilgili teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca yetkili kuruluşlara sunulmak üzere AB uygunluk beyanını veya performans beyanını muhafaza etmek ve yetkili kuruluşların talebi halinde teknik dosyayı temin etmek.

b) Yetkili kuruluşun talebi doğrultusunda, ürünün uygunluğunu gösteren gerekli tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlamak.

c) Ürünün risk taşıdığını bilmesi gerektiği hallerde, yetkili kuruluşu bilgilendirmek.

ç) İlgili teknik düzenlemelerde veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gerekliliklere uygunsuzluk durumunda;

1) Uygunsuzluğun ortadan kaldırılması amacıyla yetkili kuruluşun gerekli düzeltici önlemin derhal alınması talebine istinaden, yetkili kuruluş ile işbirliği yapmak.

2) Ürünün risk taşıdığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde, uygunsuzluğun ortadan kaldırılması mümkün değil ise, yetkili kuruluşun talebine istinaden veya kendiliğinden ürünün taşıdığı riskin ortadan kaldırılması amacıyla yetkili kuruluş ile işbirliği yapmak.

(2) Yetkili temsilci, görevlendirme belgesinde belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Yetkili temsilci, talebi halinde yetkili kuruluşa görevlendirme belgesinin bir kopyasını Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği bir dilde sağlar.

(4) Yetkili temsilcinin ilgili teknik düzenlemelerde belirtilen diğer yükümlülükleri saklıdır.

İthalatçının yükümlülükleri

MADDE 8- (1) İthalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ürünleri arz eder.

b) Ürünü piyasaya arz etmeden önce ürünün, uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığı, ürüne gerekli belgelerin eşlik ettiğini ve imalatçının 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (f) bentlerinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini teyit eder.

c) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasaya arz edemez ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçıyı ve yetkili kuruluşu bilgilendirir.

ç) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvanını veya markasını ve kendisine ulaşılabilecek açık adresini ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir. Bu yükümlülüğü, imalatçı tarafından belirtilen zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünü engellemeden yerine getirir.

d) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

e) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (d) bendinde belirtilen bilgilerin ve montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

f) Ürün kendi sorumluluğu altında, depolama ve nakliye şartlarının ürünün teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğuna hanel gelmemesini sağlar.

g) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar, şikayetlerin, uygun olmayan ve geri çağrılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyetleri hakkında imalatçı ve dağıtıcıları bilgilendirir.

ğ) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırma için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle yetkili kuruluşu bilgilendirir.

h) Mevzuatın gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgelerin bir örneğini teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmemiş ise ürünün ithal edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca yetkili kuruluşun talebi halinde Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

t) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirir.

i) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü usuller çerçevesinde resmi kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

(2) Numunenin ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedelî ithalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 9- (1) Dağıtıcı;

a) Ürünü piyasada bulundurmada önce ürünün, uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını, uygunluğu gösteren belgelere sahip olduğunu, talimatların ve güvenlik kurallarının ürüne Türkçe olarak eşlik ettiğini ve imalatçının 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde, ürün ithal ise ayrıca ithalatçının 8 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini doğrular, ürünün veya ambalajının üzerine koyacağı etiket, fiyat, uyarı ve benzeri bilgilerin imalatçının veya ithalatçının koyduğu zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünü engellemesini önler.

b) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasada bulduramaz ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçı veya ithalatçıyı ve yetkili kuruluşu ivedilikle bilgilendirir.

c) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye koşullarına ürünün teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğuna hâlel gelmemesini sağlar.

ç) Piyasada bulundurduğu ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde, ürünü uygun duruma getirmek, piyasadan çekmek veya geri çağırmak için gerekli düzeltici önlemlerin imalatçı veya ithalatçı tarafından alındığını teyit eder ve ürünün risk taşıdığı durumlarda imalatçı veya ithalatçıyı ve özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında yetkili kuruluşu ivedilikle bilgilendirir.

d) Piyasada bulundurduğu ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde ilgili iktisadi işletmeci ile iş birliği yapar, ürünlerin uygunluğunu gösteren tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa sunar ve yetkili kuruluşun talimatlarını ivedilikle yerine getirir.

Ürünlerin uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arzı veya piyasada bulundurulmasıyla ilgili iktisadi işletmecilerin yükümlülükleri

MADDE 10- (1) İktisadi işletmecilerin bu Yönetmeliğin ikinci bölümünde belirtilen yükümlülükleri, ürünlerin uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arzı veya piyasada bulundurulması kapsamında da geçerlidir.

(2) İktisadi işletmecilerin ürünlerin uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arzı veya piyasada bulundurulmasına ilişkin ilave yükümlülükleri, 33 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında Bakanlıkça çıkarılacak düzenlemelerde belirlenir.

İzlenebilirlik

MADDE 11- (1) Kanununun 12 ncı maddesi kapsamında ürünlerin izlenebilirliğinin sağlanabilmesi amacıyla imalatçı veya ithalatçı, ürünlerin üzerinde, ürünün boyut ve doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ürünün ambalajında, parselinde/kotisinde veya

ürün eşlik eden bir belgede seri, model, parti numarası, lot veya ürünün ayrıt edilmesini sağlayacak bilgilere yer verir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında düzeltici önlemlerin alınması gerektiğinde kullanılmak üzere, iktisadi işletmeciler, parti, seri veya lot bazında ürünün dağıtımını yaptığı dağıtıcıları ve dağıtım yapılan ürün miktarlarını içeren kayıt oluşturur ve yetkili kuruluşun talebi halinde bu kayıtları yetkili kuruluşa sunar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşbirliği, İktisadi İşletmecilerin Bilgilendirilmesi, Piyasaya Uygun Ürünlerin Arz Edilmesini Teşvik Edici Ortak Faaliyetler

İşbirliği

MADDE 12- (1) Bu Yönetmeliğin ikinci bölümünde sorumlulukları belirtilen iktisadi işletmeciler, piyasaya arz ettikleri veya piyasada bulundurdıkları ürünlerin taşıdığı risklerin azaltılması veya ortadan kaldırılması amacıyla yürüttükleri faaliyetlerinde, yetkili kuruluşlarla ve Bakanlıkla işbirliği yapar.

(2) Aracı hizmet sağlayıcılar, kendi hizmetleri aracılığıyla elektronik ortamda piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulan bir ürünün taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması veya bu mümkün değil ise azaltılması amacıyla yürütülen bir işlemin kolaylaştırılması için yetkili kuruluşlarla ve Bakanlıkla işbirliği yapar.

İktisadi işletmecilerin bilgilendirilmesi

MADDE 13- (1) Bakanlık, Kanun ve Kanunun uygulama mevzuatından kaynaklanan ürün gereklilikleri, bu kapsamda iktisadi işletmecilerin hakları, yükümlülükleri ile diğer kurallara ilişkin bilgileri ve yürürlükte olan teknik düzenlemelerin güncel listesini kendi internet sitesinde yayımlar.

(2) Yetkili kuruluşlar, sorumlulukları altında bulunan ve yürürlükte olan teknik düzenlemelerin listesini bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde Bakanlığa iletir. Yetkili kuruluşların sorumlulukları altında bulunan teknik düzenlemelere ilişkin listede bir değişiklik olduğunda, yetkili kuruluşlar bu değişikliği derhal Bakanlığa bildirir.

Piyasaya uygun ürünlerin arz edilmesini teşvik edici ortak faaliyetler

MADDE 14- (1) Yetkili kuruluşlar, uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulan ürünler de dahil olmak üzere, özellikle ciddi risk taşıdığı sıklıkla tespit edilen ürün kategorileri kapsamında piyasaya uygun ürünlerin arz edilmesini teşvik etmek, ürünlerdeki uygunsuzlukları belirlemek, ilgili teknik düzenlemelere ilişkin farkındalığı arttırmak ve rehberlikte bulunmak amacıyla ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla veya iktisadi işletmecileri ya da nihai kullanıcıları temsil eden sivil toplum kuruluşlarıyla, ortak faaliyetler gerçekleştirebilir.

(2) Yetkili kuruluşlar ve birinci fıkrada belirtilen diğer kamu kurum ve kuruluşları, ortak faaliyetlerini iktisadi işletmeciler arasında haksız rekabete yol açmayacak, tarafsızlığa, bağımsızlığa ve nesnellığe zarar vermeyecek şekilde gerçekleştirir.

(3) Yetkili kuruluşlar, uygunsuzluğun tespit edilmesi amacıyla yürütülen bir soruşturmanın parçası olarak gerçekleştirilen ortak faaliyetlerin sonucunda ortaya çıkan her türlü bilgiyi, Kanununun 23 üncü maddesi saklı kalmak kaydıyla kullanabilir.

(4) Yetkili kuruluşlar, gerçekleştirilen ortak faaliyetler hakkında yapılan işbirliği protokolünü, ilgili tarafların isimlerini de içerecek şekilde kamuya duyurur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetkili Kuruluşların Görev, Yetki ve Sorumlulukları,

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Önlemleri ile İktisadi İşletmecilerin Usule İlişkin Hakları

Yetkili kuruluşların görevleri

MADDE 15- (1) Yetkili kuruluşlar;

a) İlgili teknik düzenlemeler veya genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında fiziki olarak veya uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş ürünlerin etkin piyasa gözetimi ve denetimini yapar.

b) (a) bendinde belirtilen mevzuata ve bu Yönetmeliğe uygunluğun sağlanması amacıyla iktisadi işletmeciler tarafından uygun ve orantılı düzeltici önlem alınmasını sağlar.

c) İktisadi işletmeciler tarafından düzeltici önlem alınmadığı, zamanında alınmadığı veya alınan önlemleri yetkili kuruluşun eksik veya yetersiz bulunduğu veya iktisadi işletmecinin tespit edilemediği durumlarda, uygun ve orantılı önlemleri alır.

(2) Yetkili kuruluşlar, yetkilerini kullanırken ve görevlerini yerine getirirken bağımsız, tarafsız ve önyargısız hareket eder.

(3) Yetkili kuruluşlar, birinci fıkrada kapsandığı faaliyetlerinin bir parçası olarak, işaret veya belge kontrolleri veya duyuşsal inceleme yoluyla ve uygun durumlarda yeterli sayıda numuneye dayalı fiziksel ve laboratuvar kontrolleri aracılığıyla veya yerinde muayene ve test yoluyla etkin piyasa gözetimi ve denetimi sağlamak amacıyla kaynaklarını ve işlemlerini önceliklendirerek ve 29 uncu madde kapsamındaki ulusal piyasa gözetimi ve denetimi stratejisini dikkate alarak, ürünlerin özelliklerine uygun denetimleri, yeterli ölçekte ve sıklıkta yapar. Yetkili kuruluşlar, hangi denetimlerin hangi ürün gruplarında ve hangi ölçekte uygulanacağına karar verirken aşağıdaki hususları göz önünde bulundurarak riske dayalı bir yaklaşım takip eder:

a) Ürünlerle ilgili olası tehlikeler ve uygunsuzluklar, ürünün sebep olduğu kaza veya yaralanma verileri, mümkünse bunların piyasadaki gerçekleşme sıklığı.

b) İktisadi işletmecilerin kontrolü altındaki faaliyetler ve işlemler.

c) İktisadi işletmecilerin geçmişe dönük uygunsuzluk kayıtları.

ç) İlgili olduğu durumlarda, ithalat aşamasında gerçekleştirilen denetimlerde ortaya çıkan risk profili.

d) Tüketici şikayetleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından, iktisadi işletmecilerden, medyadan veya uygunsuzluğu gösterebilecek diğer kaynaklardan alınan bilgiler.

(4) Yetkili kuruluşlar, denetimi yapan birimlerine yönelik olarak numune alımı da dahil olmak üzere il veya bölge bazında denetime tabi olacak ürün, risk, firma ve benzeri verileri içeren sektörel denetim programları hazırlar, uygular ve bu programları periyodik

olarak günceller. Programla ilgili genel bilgileri ve yapılan güncellemeleri kamuya duyurur ve Bakanlığın talebini müteakip bir ay içinde Bakanlığa gönderir.

(5) Yetkili kuruluşlar, denetimleri fiilen yapan birimlerinin bölgelerine ilişkin ürün veya sektör bazlı firma verilerini merkez teşkilatına iletmesini ve bu verilerin periyodik olarak güncellenmesini sağlar.

(6) İktisadi işletmeciler tarafından ürünlerinin ilgili teknik düzenlemelere uygunluğunu doğrulamak amacıyla 26/5/2021 tarihli ve 4022 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliği kapsamında akredite edilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca veya ilgili mevzuatın gerektirdiği hallerde, yetkili kuruluşlar tarafından yetki verilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca düzenlenen test raporları veya belgelerinin sunulması durumunda, yetkili kuruluşlar bu raporları veya sertifikaları dikkate alır. Türkiye’de veya karşılıklılık ilkesi saklı kalmak kaydıyla AB üyesi bir ülkede yerleşik bir uygunluk değerlendirme kuruluşunca verilmiş belgeler ve test raporları, kuruluşun yeterliliğine ilişkin gerekçelerle reddedilemez.

(7) Yetkili kuruluşlar, ilgili teknik düzenlemeler veya genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamındaki ürünlerle ilgili olarak;

a) Riskler veya uygunsuzluklarla ilgili şikayetlerin veya raporların takip edilmesine,

b) İktisadi işletmeciler tarafından yapılmış olması gereken düzeltici önlemlerin yapıldığının doğrulanmasına,

ilişkin usul ve esasları belirler.

(8) Yetkili kuruluşlar, AB üyesi ülkedeki muhataplarıyla iletişim ve koordinasyonu sağlamak amacıyla AB uyum mevzuatının uygulanması kapsamında kurulan idari işbirliği gruplarına katılım sağlar.

(9) İlgili teknik düzenlemelerde yer alan korunma önlemleri kapsamında, bir AB üyesi ülkedeki bir yetkili kuruluşun kararına dayanarak uygun olmadığı kabul edilen ürünlerin, yetkili kuruluşlar tarafından yapılan soruşturmalarda aksine bir sonuç çıkmadıkça, uygun olmadığı varsayılar.

Yetkili kuruluşların yetki ve sorumlulukları

MADDE 16- (1) Yetkili kuruluşlar, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 455 inci maddesi ile 15/1/1997 tarihli ve 97/9196 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar çerçevesinde; Kanunun, bu Yönetmeliğin ve ilgili teknik düzenlemelerin veya genel ürün güvenliği mevzuatının uygulanması amacıyla piyasa gözetimi ve denetimi yapar. Yetkili kuruluşlar, ihtiyaç duyulması halinde, Kanun, bu Yönetmelik ve genel ürün güvenliği mevzuatı çerçevesinde yetki alanları kapsamında piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla düzenleme yapmaya yetkilidir.

(2) Bakanlık, yetkili kuruluşlar ve bu kuruluşların her birinin yetki alanları hakkında Komisyonu ve AB üyesi ülkeleri bilgilendirir.

(3) Yetkili kuruluşlar, bu madde kapsamındaki yetkilerini orantılılık ilkesine riayet ederek, yeterli ve etkin bir şekilde kullanır. Bu doğrultuda kullanılan yetkiler, uygunsuzluğun niteliği, uygunsuzluk sonucunda ortaya çıkan veya çıkması muhtemel zarar ile alınan önlemlerin konusu ve amacıyla bağlantılı olmalıdır.

(4) Yetkili kuruluşlar, Kanunun 16 ncı ve 17 nci maddelerinde belirtilen yetkileri kapsamında;

a) İktisadi işletmecilerden, gömülü yazılımlara erişim de dahil olmak üzere ürünün uygunluğu ve teknik yönleri hakkında verileri veya bilgileri, ilgili belgeleri ve teknik özellikleri, herhangi bir biçimde ve depolama ortamından veya bu tür belgelerin, teknik özelliklerin, verilerin veya bilgilerin bulunduğu yerden bağımsız olarak talep etme ve bunların kopyalarını alma,

b) İktisadi işletmecilerden tedarik zinciri, dağıtım ağının ayrıntıları, piyasadaki ürün miktarları ve ilgili olduğu yerde, teknik düzenlemelerde belirtilen gerekliliklere uygunluk açısından bir ürünle aynı teknik özelliklere sahip diğer ürün modellerine ilişkin bilgileri vermelerini talep etme,

c) İktisadi işletmecilerden, internet sitelerinin sahiplerini tespit etmek amacıyla soruşturmanın konusu ile ilgili ve gerekli bilgileri vermelerini isteme,

ç) Ürünlerin yerinde denetimlerini ve duyusal incelemelerini habersiz yapma,

d) Uygunsuzluğu tespit etmek amacıyla ürünleri; iktisadi işletmecinin deposunda, nakil aracında, iş yeri ve üretim tesisi de dahil olmak üzere gerekli görülen yerlerde denetleme,

e) Uygunsuzluğu tespit etmek ve ortadan kaldırmak amacıyla kendiliğinden soruşturma başlatma,

f) İktisadi işletmecilerden, uygunsuzluğu veya riski ortadan kaldırmak amacıyla uygun önlemleri almalarını talep etme,

g) İktisadi işletmecinin uygun düzeltici önlemleri almaması, zamanında almaması veya aldığı önlemleri yetkili kuruluşun eksik veya yetersiz bulması halinde veya uygunsuzluk veya riskin devam ettiği durumlarda, ürünün piyasada bulunmasını yasaklamak, kısıtlamak, iktisadi işletmecinin ürünü piyasadan çekmesini veya geri çağırmasını istemek gibi uygun önlemleri alma,

ğ) 34 uncu madde kapsamında idari yaptırım uygulama,

ı) Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında, kimlik açıklanmadan alınanlar da dahil olmak üzere ürün numuneleri alma, bu numuneleri inceleme ve uygunsuzluğu tespit etmek ve kanıt elde etmek amacıyla bu numuneler üzerinde tersine mühendislik yapma,

i) Ciddi riski ortadan kaldırmak amacıyla başka etkili yöntemlerin bulunmadığı durumlarda, ilgili ürünlere ilişkin içeriğin çevrimiçi ara yüze kaldırılmasını veya çevrimiçi ara yüze erişim sağlandığında ürünün satın alınmasına imkan vermeyecek şekilde son kullanıcılara yönelik bir uyarının, risk ortadan kalkana kadar açıkça gösterilmesini isteme, yetkilerine sahiptir.

(5) Yetkili kuruluşlar, dördüncü fıkranın (h) bendinde belirtilen taleplerini, Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen yöntemle iktisadi işletmeciye bildirir. Yetkili kuruluşlar, içeriğe erişimin yirmi dört saat içerisinde kısıtlanmaması halinde ise Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde erişimin engellenmesine karar verir ve bu kararı uygulamak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirir.

(6) Yetkili kuruluşlar, hangi formatta ve ortamda muhafaza ettiklerine bakılmaksızın herhangi bir bilgi, belge, bulgu, beyan veya istihbaratı, soruşturmalarında kanıt olarak kullanabilir.

(7) Bir üründen kaynaklandığı değerlendirilen ve sağlık kurumlarına intikal eden kaza, yaralanma ve ölüm vakalarına ilişkin bilgiler, Sağlık Bakanlığınca kurulan kaza veri sistemine girilir. Bu sistemin işletilmesine ve verilerin raporlanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir. Sağlık Bakanlığı bu verileri yetkili kuruluşlarla paylaşır ve yetkili kuruluşlar bu verileri dördüncü fıkra kapsamında kullanabilir.

(8) Ürünün birden fazla teknik düzenleme kapsamına girdiği ve bu teknik düzenlemelerin her birinin ya da bazılarının farklı yetkili kuruluşların yetki alanında bulunduğu hallerde, piyasa gözetimi ve denetimi, ürünün bu teknik düzenlemelere uygunluğunun eşzamanlı kontrol edilebilmesini teminen ilgili bütün yetkili kuruluşlarca ortaklaşa yürütülür.

(9) Yetkili kuruluşlar, piyasa gözetimi ve denetiminde, gerekli gördükleri durumlarda, piyasa gözetimi ve denetimine konu ürüne ilişkin uygunluk değerlendirme işlemlerinde yer almayan test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşlarının imkanlarından yararlanabilirler. Uygunluk değerlendirmesini yapan kuruluş haricinde ürünün test ve muayenesini yapacak uygunluk değerlendirme kuruluşunun olmaması halinde yetkili kuruluşların denetim personelinin gözetim ve denetiminde, bu kuruluşlarda veya imalatçı laboratuvarında yahut bir başka imalatçı laboratuvarında ürünün test ve muayenesi yaptırılabilir. Ancak test ve kontrol sonucuna göre nihai karar verme sorumluluğu yetkili kuruluşlara aittir.

(10) Fiziki olarak veya uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş ürünlerin piyasa gözetimi ve denetiminin tüm dağıtım kanallarında aynı etkinlikte gerçekleştirilebilmesi amacıyla yetkili kuruluşlar, yeterli bütçe ve uzman personel dahil olmak üzere görevlerini yerine getirebilmek amacıyla gerekli kaynaklara sahip olmalıdır.

Yetki devri

MADDE 17- (1) Yetkili kuruluşlar arasında Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında bir yetki devri yapılması kararı alınır, bu karar Bakanlığın görüşleri alınarak bir protokol aracılığıyla düzenlenir. Protokol metninde, taraflar arasında devredilen yetkinin kapsamı açıkça belirtilir.

Numune alma

MADDE 18- (1) Yetkili kuruluşlar, gerekli gördükleri takdirde, Kanun ve bu Yönetmelikte belirlenen yetki ve faaliyetleri kapsamında fiziki olarak veya uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla piyasada bulunan ürünlerden, ürünün yapısına ve özelliğine göre ve yeterli sayıda numune alır. Fiziki olarak piyasada bulunan ürünlerden numune alınırken, şahit numune alınması fiilen mümkün olmayan haller hariç, biri şahit numune olmak üzere en az iki takım numune alınması esastır.

(2) Numunenin, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması ve söz konusu gerçek veya tüzel kişinin numune alma tutanağı ile birlikte imalatçı veya ithalatçıya başvurması durumunda, Kanunun 7 nci ve 9 uncu maddelerinin ikinci fıkraları uygulanır.

(3) Yapılan testler neticesinde numunenin uygunsuz olduğu veya risk taşıdığı ortaya çıkarsa, alınan numune için imalatçıya veya ithalatçıya herhangi bir ödemede bulunulmaz. Numunenin, ürünün özelliğine göre uygun koşullarda ve uygun bir süreyle test kuruluşunda

saklanması sağlanır. Bu süre sonunda "numune bertaraf tutanağı" düzenlenerek numune yetkili kuruluş tarafından bertaraf edilir veya ettirilir.

(4) Yapılan testler neticesinde numunenin uygun veya güvenli bulunması halinde;

a) Numunenin özelliğini kaybetmemesi durumunda, yapılan test sonucundan imalatçı veya ithalatçı haberdar edilir. İlgili iktisadi işletmeci, bu bildirim kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde numuneleri geri alabilir veya alabilir. Bu süre içerisinde alınmayan numuneler Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine intikal ettirilir.

b) Numunenin özelliğini kaybetmesi durumunda, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda "numune bertaraf tutanağı" düzenlenerek numune bertaraf edilir veya ettirilir ve numune ücreti yetkili kuruluşlar tarafından imalatçıya veya ithalatçıya ödenir.

(5) Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında kimlik açıklanmadan alınan numunelere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(6) Numunc alınmasına ilişkin diğer usul ve esaslar, Bakanlıkça ve yetkili kuruluşlarca belirlenir.

Yetkili kuruluşlar tarafından masrafların rücu edilmesi

MADDE 19- (1) Yetkili kuruluşlar tarafından uygunsuzluğun ortadan kaldırılmasına ilişkin denetimler kapsamında depolama, nakliye ve bertaraf masrafları dahil olmak üzere yapılan masraflar, ilgili iktisadi işletmeciye Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında rücu edilir.

Piyasa gözetimi ve denetimi önlemleri

MADDE 20- (1) Yetkili kuruluşlar, ürünlerin;

a) Kullanıcıların sağlığını veya güvenliğini tehlikeye atması,

b) İlgili teknik düzenlemelere veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmaması durumunda bu ürünlere ilişkin uygun önlemleri alır. Yetkili kuruluşlar, (a) veya (b) bentlerinde belirtilen tespitleri yapmadan önce ürünlerin amacına uygun olarak kullanıldığını veya makul, öngörülebilir ve uygun şekilde kurulumu ve bakımının yapıldığını kontrol eder.

(2) Yetkili kuruluşlar, birinci fıkranın (a) veya (b) bentlerinde belirtilen tespitleri yapmaları durumunda, ilgili iktisadi işletmeciden, belirlenen bir süre içinde riskin veya uygunsuzluğun ortadan kaldırılması amacıyla uygun ve orantılı düzeltici önlem alınmasını derhal ister.

(3) İkinci fıkrada kapsamında, iktisadi işletmeci tarafından alınması gereken düzeltici önlemler sayılanlarla sınırlı olmamakla birlikte aşağıdakileri de içerebilir:

a) İlgili teknik düzenlemede belirtilen şekilde uygunsuzluğu ortadan kaldırmak da dahil olmak üzere, ürünün uygun hale getirilmesini veya ürünün bir risk oluşturmasını sağlamak.

b) Ürünün piyasada bulunmasını önlemek.

c) Ürünü derhal piyasadan çekmek veya geri çağırarak ve Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şekilde kamuoyunu riske karşı uyarmak.

ç) Ürünün imhasına ilişkin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ürünü imha etmek veya kullanılamaz hale getirmek.

d) Ürünün taşıyabileceği risklere ilişkin ürüne uygun, açık, kolayca anlaşılabilir Türkçe uyarılar eklemek.

e) Ürünün piyasada bulunabilmesi için önkoşul koymak.

f) Ürüne ilişkin Türkçe uyarıların yayımlanması da dahil olmak üzere, risk altındaki nihai kullanıcıları Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şekilde, derhal ve uygun bir biçimde uyararak.

(4) Üçüncü fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen düzeltici önlemlere, ürünün yalnızca belirli koşullarda veya yalnızca belirli nihai kullanıcılara yönelik bir risk taşıyacağı durumlarda gerek olabilir.

(5) İktisadi işletmeciler tarafından üçüncü fıkra kapsamındaki düzeltici önlem alınmadığı veya birinci fıkrada belirtilen uygunsuzluk veya riskin devam ettiği durumlarda yetkili kuruluşlar, ürünün piyasadan çekilmesini, geri çağırılmasını, piyasada bulunmasının yasaklanmasını veya kısıtlanmasını sağlar ve kamuoyunu bu kapsamda bilgilendirir. Ayrıca yetkili kuruluşlar, düzeltici önleme ilişkin bilgileri Bakanlığa bildirir.

(6) Bir AB üyesi ülke tarafından alınan ulusal önlemin ilgili koruma önlemlerine uygun olarak gerçekleştirildiği veya yetkili kuruluşların 15 inci maddenin dokuzuncu fıkrası kapsamında aksine sonuç bulmadığı durumlarda, yetkili kuruluşlar, uygun olmayan ürünle ilgili gerekli önlemleri alır ve buna ilişkin bilgileri Komisyona ve AB üyesi ülkelere iletilmek üzere Bakanlığa bildirir.

Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması

MADDE 21- (1) Yetkili kuruluşlar, Kanununun 16 ncı maddesinin altıncı fıkrasının (ç) bendi kapsamında bir ürünün ciddi risk taşıdığına dair güçlü emarelerin bulunması halinde, ürünün kontrolü tamamlanmaya kadar piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici olarak durdurulması kararını alır ve bu kararı iktisadi işletmeciye derhal tebliğ eder. Üründen kaynaklanabilecek muhtemel risklerin önlenmesi amacıyla iktisadi işletmeci, dağıtıcıları durumdan haberdar eder ve risk altındaki grupların bilgilendirilmesini sağlar.

(2) Yetkili kuruluşlar, iktisadi işletmeciye birinci fıkradaki önlemleri almasını tebliğ etmesini müteakip ivedi olarak kontrollere başlar.

(3) İktisadi işletmeci, yetkili kuruluşların talebi üzerine;

a) İlgili teknik düzenleme kapsamında, iktisadi işletmeci tarafından, ürünün uygunluk değerlendirilmesinin yapılması amacıyla bir uygunluk değerlendirme kuruluşuna başvurulduğu durumlarda, bu kuruluşlara sunulan belgelerin kopyalarını,

b) Üretim yerlerinin ve depolarının adreslerini,

c) Tasarım ve üretime ilişkin detaylı bilgileri,

ç) Yetkili kuruluşlarca gerekli görülecek diğer bilgileri, yetkili kuruluşlara iletir.

(4) Ürünün piyasaya arzının ve piyasada bulundurulmasının geçici durdurulma süresi, ürünün test edilebilmesi veya üçüncü fıkrada belirtilen bilgilerin sunulması için teknik gerekçelerle daha fazla bir süreye ihtiyaç duyulmaması halinde dört günden fazla olamaz. Kontrol sonucunda güvenli olduğu anlaşılan ürünler hakkındaki geçici durdurma kararı kendiliğinden kalkar. Güvenli olmayan ürünler hakkında alınan piyasaya arzın ve piyasada bulundurulmasının geçici durdurulması kararı idari yaptırım kararı alınmaya kadar geçerlidir.

Ciddi risk taşıyan ürünler

MADDE 22- (1) Yapılan kontrol sonucunda, ürünün ciddi risk taşıdığına tespit edilmesi halinde ve ciddi riski ortadan kaldıracak başka bir yöntemin bulunmadığı durumlarda, yetkili kuruluşlar Kanunun 16 ncı maddesinin altıncı fıkrasının (d) bendi ile Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında ciddi risk taşıyan ürünlerin piyasadan çekilmesini, geri çağırmasını veya piyasada bulunmasının yasaklanmasını sağlar. Gerekli görüldüğü durumlarda, yetkili kuruluşlar tarafından alınan önlemler, karşılıklılık esasında Bakanlık aracılığıyla Komisyona bildirilir.

(2) Bir ürünün ciddi risk taşıyıp taşımadığına ilişkin karar, riskin doğurabileceği tehlikenin niteliği ve gerçekleşme olasılığı göz önünde bulundurularak yapılan risk değerlendirmesine dayanır. Daha yüksek bir güvenlik seviyesinin olabilirliği veya piyasada daha düşük riskli ürünlerin varlığı, bir ürünün ciddi risk taşıdığı anlamına gelmez.

İktisadi işletmeciler tarafından önlemlerin duyurulması

MADDE 23- (1) Risk taşıyan ürünlerle ilgili olarak kendiliğinden veya yetkili kuruluşların talebi üzerine Kanunun ve bu Yönetmeliğin gerektirdiği önlemleri alan iktisadi işletmeci, bu önlemler ve ürünün içerdiği riskler hakkındaki bilgileri Kanunun 18 inci maddesi kapsamında duyurur. Duyuru, Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen asgari bilgileri içerecek şekilde yetkili kuruluşlarca belirlenen yöntem ve süre çerçevesinde yapılır.

Bilgilerin kullanımı, mesleki ve ticari sınırlar

MADDE 24- (1) Yetkili kuruluşlar, Kanunun 23 üncü maddesi kapsamında, faaliyetlerini şeffaflık ilkesine riayet ederek gerçekleştirir ve bu doğrultuda, edindikleri bilgileri nihai kullanıcıların haklarını korumak amacıyla kamuoyuna açıklar.

İktisadi işletmecilerin usule ilişkin hakları

MADDE 25- (1) Kanunun 16 ncı maddesinin beşinci fıkrası gereğince, yetkili kuruluşlar, Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili teknik düzenlemeler veya genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında aldığı önlem ve idari yaptırıma ilişkin kararını iktisadi işletmeciye bildirdiği tebligatta, bu kararın dayandığı gerekçeleri, varsa çözüm önerilerini, yasal itiraz yollarını ve süre sınırlarını da belirtir.

(2) Yetkili kuruluşlar, birinci fıkrada belirtilen önlem ve idari yaptırıma ilişkin nihai kararı almadan önce savunma yapabilmesi için iktisadi işletmeciye on iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verir. Ancak ürünün ciddi risk taşıdığı durumlar başta olmak üzere, ilgili teknik düzenlemelerde veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen insan sağlığı ve güvenliği gereklilikleri veya kamu yararının korunması amacıyla acil önlem alınması gereken diğer hallerde, iktisadi işletmeciye tebligat yapılmadan, önlem ve idari yaptırıma ilişkin karar alınır. Bu durumda önlem ve karar alındıktan sonra gecikmeden iktisadi işletmeciye cevap verebilmesi için fırsat tanınır. Yetkili kuruluşlar aldığı önlem ve kararı, iktisadi işletmecinin cevabı veya sağlayacağı bilgi ve belge neticesinde gözden geçirir ve iktisadi işletmeciye gecikmeden bilgi verir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tek İrtibat Birimi, Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kurulları ve Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Stratejisi

Tek irtibat birimi

MADDE 26- (1) Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde tek irtibat birimi, Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğüdür. Tek irtibat birimi olarak Bakanlık;

a) Yetkili kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlar.

b) Yetkili kuruluşları Komisyon nezdinde temsil eder.

c) 29 uncu madde kapsamında hazırlanan ulusal piyasa gözetimi ve denetimi stratejisini Komisyona iletir.

ç) Bu Yönetmelik kapsamında yetkili kuruluşlar tarafından yapılan bildirimleri gerekli gördüğü hallerde ve karşılıklılık esasında Komisyona ve AB üyesi ülkelere iletir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulu

MADDE 27- (1) Piyasa gözetimi ve denetiminin etkin işleyişinin ve yetkili kuruluşlar arasında işbirliğinin sağlanması amacıyla Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulu oluşturulur.

(2) Kurul, Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürü veya görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, yetkili kuruluşların birer daimi temsilcisinden oluşur.

(3) Daimi temsilciler, bir asil, bir yedek olmak üzere yetkili kuruluşlar tarafından Bakanlığa bildirilir. Bildirilen asil ve/veya yedek daimi temsilcilerin değişmesi halinde değişiklikler yetkili kuruluşlar tarafından derhal Bakanlığa bildirilir.

(4) Kurul başkanı, konunun niteliğine göre danışma mahiyetinde uygunluk değerlendirme kuruluşları ile onaylanmış kuruluşların temsilcilerini, özel sektör temsilcilerini ve ilgili diğer uzmanları Kurul toplantılarına çağırabilir.

(5) Kurulun sekreteryaya hizmetleri Bakanlık tarafından yürütülür.

(6) Kurul;

a) Yetkili kuruluşlar arasında işbirliğinin sağlanmasına katkıda bulunur.

b) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında yetkili kuruluşların karşılaştıkları sorunların giderilmesi amacıyla çözüm önerileri üretir.

c) Ürünlerle ilişkin teknik mevzuatın yetkili kuruluşlarca hazırlanmasını ve uygulanmasını izler.

ç) Gerekteğinde, teknik mevzuat uyumu ile piyasa gözetimi ve denetimi konularında uygulamaya yönelik kararlar alır.

d) Piyasa gözetimi ve denetiminin işleyişine yönelik plan ve programlar hazırlar.

(7) Kurul, yılda üç defa toplanır. Kurul başkanı gerekli hallerde Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(8) Kurul üyeleri, Kurul toplantılarında görüşülmesini talep ettikleri konuları, bu konularla ilgili özet bilgilerle birlikte gündeme dahil edilmesi ve diğer Kurul üyelerinin bilgilendirilmesine imkan tanıyacak şekilde, her toplantıdan en az on gün önce Bakanlığa bildirir.

(9) Bakanlık, Kurul toplantısından önce gündemde görüülecek maddeleri her toplantıdan en az beş gün önce Kurul üyelerine bildirir.

(10) Kurul başkanının uygun gördüğü gündem dışı konular da Kurul toplantılarında görüülebilir.

(11) Kurulun, altıncı fıkranın (ç) bendinde belirtilen kararları alması söz konusu olduğunda, toplantıda salt çoğunluk aranır. Toplantıda salt çoğunluğun bulunmaması halinde kararın alınması bir sonraki toplantıya ertelenir ve üyelere bilgi verilir. Bu toplantıda salt çoğunluk aranmaz. Kurul kararları, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oylarda eşitlik olması halinde, Kurul başkanının vermiş olduğu oy, kararı belirler. Kurul üyeleri dışında toplantıya katılanların oy hakkı yoktur.

Piyasa Gözetimi, Denetimi ve Ürün Güvenliği Değerlendirme Kurulu

MADDE 28- (1) Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanan plan ve programları değerlendirmek, etkin bir ithalat ve iç piyasa denetimi için temel hedef ve stratejilerle alınacak tedbirleri belirlemek ve bu amaçla üst düzeyde kararlar alınak, ilgili kurumlar arasında işbirliğini ve eşgüdümü sağlamak üzere Piyasa Gözetimi, Denetimi ve Ürün Güvenliği Değerlendirme Kurulu oluşturulur.

(2) Kurul, Ticaret Bakanının koordinatörlüğünde; yetkili kuruluşların en üst amirlerinin katılımıyla yılda en az bir defa toplanır.

(3) Kurulun sekretarya hizmetleri Bakanlık tarafından yürütülür. Ticaret Bakanı, ihtiyaç halinde yetkili kuruluşlar dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, özel sektör, sivil toplum ve meslek kuruluşlarını Kurulun çalışmalarına davet edebilir.

(4) Üçüncü fıkrada kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşları, genel ekonomik hedefler, insan sağlığı ve güvenliği, kamu yararı doğrultusunda ürün güvenliği politika ve stratejilerinin uygulanması amacıyla Kurul tarafından yürütülecek çalışmalara katkı ve destek sağlar.

Ulusal piyasa gözetimi ve denetimi stratejisi

MADDE 29- (1) Bakanlık koordinasyonunda tüm yetkili kuruluşların katkılarıyla, en az dört yılda bir, kapsamlı bir ulusal piyasa gözetimi ve denetimi stratejisi hazırlanır. İlk strateji, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içerisinde hazırlanır. Strateji, piyasa gözetimi ve denetimine, teknik düzenlemelerin ve genel ürün güvenliği mevzuatının uygulanmasına katkı sağlayacak şekilde tutarlı, kapsamlı ve bütünlük bir yaklaşım çerçevesinde hazırlanır. Strateji, AB teknik mevzuatına uyum kapsamındaki tüm sektörler, ithalat ve dijital tedarik zincirleri dahil olmak üzere ürün tedarik zincirinin tüm aşamaları göz önünde bulundurularak hazırlanır.

(2) Ulusal piyasa gözetimi ve denetimi stratejisinin, piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine hallet getirmeyecek şekilde aşağıda belirtilen asgari şartları taşıması gerekir:

a) Özellikle 15 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında yapılan denetim ve kontroller ile ithalat aşamasında gerçekleşen denetim ve kontroller göz önüne alınarak, uygun olmayan ürünlerin ortaya çıkışına ilişkin mevcut bilgiler, uygulanabilir olduğu yerlerde ürün kategorilerine ilişkin uygunsuzluk oranlarını etkileyecek piyasa eğilimleri ve son teknolojilerle ilgili olası tehdit ve riskler.

b) Teknik düzenlemelerin uygulanmasında yetkili kuruluşlarca öncelikli olarak belirlenen alanlar.

c) Belirgin seviyede uygunsuzluk tespit edilen ürün kategorilerine ilişkin öngörülen asgari denetim seviyeleri de dahil olmak üzere, öncelik olarak belirlenen alanlarda uygunsuzluğu azaltmak amacıyla planlanan faaliyetler.

ç) AB üyesi ülkelerin yetkili kuruluşlarıyla yapılan işbirliğinin değerlendirilmesi.

(3) Bakanlık, ulusal piyasa gözetimi ve denetimi stratejisini, Komisyona ve AB üyesi ülkelere bildirir. Strateji, özeti de içerecek şekilde, Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bildirimlere ilişkin hükümler

MADDE 30- (1) Bu Yönetmelik kapsamında bildirimlere konu ürünler, bilgi ve belgeler, bildirim süreleri ve kapsamı, alınan önlemler, yapılan düzeltici önlemler, verilen idari para cezaları, piyasa gözetimi ve denetimi bilgi ve iletişim sistemi ve bildirimlerin Komisyona ve AB üyesi ülkelere iletilmesi hakkında usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

İthalata ilişkin hükümler

MADDE 31- (1) İthalat aşamasında ürünlerin ilgili teknik düzenlemeye uygun ve güvenli olup olmadığına dair denetimler, Kanun, bu Yönetmelik, 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı ile bağlı yönetmelik ve tebliğlerde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

İhracata ilişkin hükümler

MADDE 32- (1) AB üyesi ülkelere ihraç edilen veya ihraç edilmesi hedeflenen ürünlerin denetimi, piyasa gözetimi ve denetimi yoluyla Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili teknik düzenlemeler veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

(2) Yetkili kuruluşlar tarafından yapılan piyasa gözetimi ve denetimi sırasında, güvenli olmayan, taşıyış yapılmış veya işaretlemesi, etiketlemesi ve belgelendirilmesi alıcıyı yanıltacak şekilde yapılmış olan ürünlerin AB üyesi ülkeler dışındaki ülkelere ihraç edilmesinin hedeflendiğinin anlaşılması halinde, Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uygulanır.

(3) AB üyesi ülkeler dışındaki ülkelere ihraç edilen ürünlerin güvensiz olduğu, ürüne ilgili taşıyış yapıldığı ve ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltacak şekilde yapıldığı durumlarda denetim, Kanun, 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı ve Bakanlıkça çıkarılacak düzenlemelerde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

Uzaktan iletişim araçları yoluyla piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin hükümler

MADDE 33- (1) Uzaktan iletişim yoluyla piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulmuş ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimi Kanun, bu Yönetmelik ve Bakanlıkça çıkarılacak düzenlemelerde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

İdari yaptırımlar

MADDE 34- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davrananlar hakkında, Kanunda öngörülen idari yaptırımlar uygulanır.

Komiteye katılım

MADDE 35- (1) Bakanlık, Komisyon bünyesinde Ürünlerin Uygunluğu ile Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair (AB) 2019/1020 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü'nün uygulanmasına ilişkin gerçekleştirilen Komite toplantılarına katılım sağlar.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 36- (1) Bu Yönetmelik, Ürünlerin Uygunluğu ile Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair (AB) 2019/1020 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik ve mevzuattaki atıflar

MADDE 37- (1) 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta, birinci fıkraya ile yürürlükten kaldırılan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliğine yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 38- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.